Bezpłatnie

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 44. W Krakowie 23 Listopada 1916. Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

PO ZGONIE CESARZA.

MANIFESTACYA ŻAŁOBNA PREZYDYUM IZBY HANDLOWEJ I PRZEMYSŁOWEJ W KRAKOWIE.

PREZYDYUM IZBY HANDLOWEJ I PRZEMYSŁOWEJ W KRAKOWIE UDAŁO SIĘ DZISIAJ KORPORATYWNIE DO DELEGATA NAMIESTNIKA Dra FEDOROWICZA I ZŁOŻYŁO NA JEGO RĘCE WYRAZY GŁĘBOKIEGO ŻALU I NIEWYMOWNEGO SMUTKU PO ZGONIE Ś. P. CESARZA FRANCISZKA JÓZEFA I., Z PROŚBĄ O WYRAŻENIE UCZUĆ IZBY U STÓP NAJWYŻSZEGO TRONU.

W Związku austryackich Izb handlowych poruszoną została nadto przez Prezydyum Izby krakowskiej myśl, aby w uroczystościach pogrzebowych wzięły gremialny udział Prezydya wszystkich Izb handlowych i przemysłowych.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“ Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucye, korporacye, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

OD REDAKCYI.

Ze względu na pilność spraw poruszonych pojawia się numer niniejszy o trzy dni wcześniej.

Moratoryum dla Galicyi.

Przepisy rozporządzenia cesarskiego z dnia 22. grudnia 1915, Dz. p. p. L. 385, regulujące sprawę moratoryum w Galicyi, tracą moc obowiązującą z dniem 31. grudnia b. r. Obecnie rząd przystępuje do studyów nad nowem uregulowaniem moratoryum dla Galicyi.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie, która objawić ma rządowi swą opinię w tym przedmiocie, zamieszcza poniżej dla poinformowania kół interesowanych dokładne brzmienie sprawozdania, przedłożonego rządowi przed rokiem z okazyi ostatnich obrad moratoryjnych. (Pismo Izby z dnia 17. XII. 1915. L.6964/915):

I. „Zasadnicze zapatrywanie Izby na ogół kwestyi, związanych z moratoryum galicyjskiem przedstawione zostało ministerstwu sprawiedliwości przed upływem każdoczesnego okresu moratoryjnego, w szczególności zaś obszernie wyłuszczone zostało w memoryale Izby z 11. września 1915, L. 4640/B. Późniejszy rozwój stosunków nie daje powodu do zmiany dotychczasowego stanowiska Izby w kwestyi moratoryum wzgl. jego częściowej odbudowy.

Na podstawie szczegółowej znajomości gospodarczych stosunków swego okręgu sądzi Izba, iż może dać wyraz swemu przekonaniu, że handel i przemysł w trzech najbardziej na zachód wysuniętych okręgach sądowych Galicyi może bez szkody dla swych interesów — z pewnymi wyjątkami — rozpocząć odbudowę moratoryum, przyczem jednak wypadnie postępować z jak największą oględnością wobec czynników gospodarczo słabych, których położenie wymaga dalszego utrzymania moratoryum.

II. Przy odbudowie galicyjskiego moratoryum należałoby zdaniem Izby stosować następujące zasady:

Czas trwania.

Nowe rozporządzenie obejmie okres od 1 stycznia 1916 do 31. marca 1916.

Okręg odbudowy.

Odbudowa nastąpić ma w okręgach sądu krajowego w Krakowie oraz sądów obwodowych w Wadowicach i Nowym Sączu, które w dalszych wywodach nazywać będziemy „terenem odbudowy“.

W reszcie sądów obwodowych Galicyi („teren moratoryjny“) utrzymane zostaje na razie moratoryum w dotychczasowej postaci.

Wymiar odbudowy.

Płatna w dniu 15. lutego 1916 pierwsza rata odbudowy wynosić ma 20% kapitału dłużnego. Wraz z ratą kapitału uiścić należy odsetki przypadające od tejże raty dwudziestoprocentowej za czas od dnia zapadłości do dnia płatności.

Moratoryum w terenie odbudowy.

W terenie odbudowy dopuścić należy moratoryum sędziowskie wedle przepisów ostatniego ogólnego rozporządzenia moratoryjnego. Gospodarcze stosunki terenu odbudowy wymagają jednak uwzględnienia pewnych okoliczności, wypływających raz z faktu, że teren odbudowy jest w stosunku do terenu moratoryjnego po wielkiej części wierzycielem z dostawy towarów, powtóre z konieczności wzięcia w rachubę pewnych względów natury społecznej.

Opierając się zasadniczo na wywodach zacytowanego na wstępie memoryału Izby podnosimy w szczególności co następuje:

Traty z terenu moratoryjnego.

1) Zupełnemu moratoryum podlegać mają weksle, których akceptanci mieli przed wybuchem wojny stałe zamieszkanie wzgl. siedzibę interesu w terenie moratoryjnym, chociażby wystawca lub żyrant mieszkali w terenie odbudowy.

Wynika to z istoty kupieckiej rymesy, gdzie właściwym dłużnikiem jest trasat jako kupujący towar. Moratoryum ustanowione dla dłużnika towarowego jako akceptanta, oddziaływać musi także na wystawcę i jego żyrantów.

Faktury eskontowane z terenu moratoryjnego.

2) Tensam stosunek gospodarczy zachodzi przy eskoncie pretensyi otwartych (faktur), jeżeli odbiorca towaru, a więc adresat faktury, mieszka w terenie moratoryjnym, a fakturę zlombardował względnie eskontował sprzedawca towaru, mieszkający w terenie odbudowy.

Wierzytelności z tego rodzaju lombardu wzgl. eskontu faktur miałyby wedle analogii trat wówczas korzystać z moratoryum, jeżeli dłużnik fakturowy ma stałą siedzibę w terenie moratoryjnym.

Kredyty budowlane.

3) Dalszego wyjęcia wymagają też zabezpieczone hipotecznie kredyty budowlane, zasługujące na ochronę moratoryjną ze względu na zastój w przemyśle budowlanym i na ciężkie położenie dłużników, niemniej ze względu na niemożność konwersyi pożyczek budowlanych na kredyty długoterminowe.

Moratoryum dla urzędników publicznych.

4) Motywy natury społecznej przemawiają dalej za utrzymaniem także w terenie odbudowy moratoryum dla urzędników, pozostających w służbie publicznej. Ta warstwa społeczna, skazana na stałe pobory, cierpi bardzo dotkliwie pod skutkami wojny i drożyzną środków żywności. Przy zastosowaniu najdalej idącej oszczędności nie są urzędnicy publiczni w stanie rozpocząć upłatę zobowiązań, podjętych przed wojną wzgl. dalej spłacać przejęte z tego okresu raty. Położenie gospodarcze urzędników, które w ciągu trwania wojny zapewne nie dozna zmiany na lepsze, dzisiaj już każe się liczyć z potrzebą odsunięcia odbudowy ich zobowiązań do upływu kilku miesięcy po zawarciu pokoju.

Oddziaływanie dalszego moratoryum dla urzędników na wierzycieli tych sfer w terenie odbudowy, należących przeważnie do średniego stanu gospodarczego (krawcy, szewcy, handlarze mebli i t. d.), znaleść winno przeciwwagę w odpowiednim stosowaniu do tychże moratoryum sędziowskiego.

Zobowiązania gmin.

5) Dalsze moratoryum należy się wkońcu gminom, znajdującym się istotnie w nader ciężkiem położeniu. Wpływy z dodatków podatkowych zmalały znacznie w czasie wojny, podczas gdy wydatki gmin i zakładów gminnych wzrosły niepomiernie wskutek ciężarów administracyi wojskowej (kwaterunki, utrzymywanie dróg, służba sanitarna i t. d.), jak niemniej wskutek zwiększonych obowiązków komunalnych wobec ludności (aprowizacya itd.). Pozatem zaciągnęły niektóre gminy okręgu odbudowy zobowiązania w zagranicznej walucie, co przy dzisiejszym kursie dewiz powiększa znacznie sumę dłużną. Nadto obniżyłyby zakupna obcych walut w dalszym ciągu poziom kursu własnych pieniędzy, na szkodę interesów ogólno-państwowych. Stałość gospodarki komunalnej wymagać będzie i dla tej kategoryi zobowiązań przesunięcia terminu odbudowy na okres dłuższy po zawarciu pokoju.

Rachunki bieżące.

6) Odnośnie do zwrotów z rachunków bieżących i książeczek wkładkowych utrzymuje Izba w pełni wnioski podania swego z 11. września 1915 L.: 4640 następującej treści: Z kwot złożonych na rachunku bieżącym wzgl. z wkładek kasowych należałoby dla banków akcyjnych i krajowych ustanowić obowiązek wypłaty miesięcznie do 3% stanu wierzytelności z dnia 1. sierpnia 1914, najmniej jednak 400 K. a najwyżej 3000 K. Inne zakłady kredytowe z wyjątkiem kas Raiffeisena miałyby wypłacać maksymalnie 2% pierwotnej pretensyi, conajmniej jednak 200 K., a najwyżej 500 K. miesięcznie. Dla kas Raiffeisena należałoby przepisać obowiązek wypłaty do 100 K. miesięcznie.

Wypłaty z książeczek wkładkowych wypadnie dla banków akcyjnych i krajowych ustalić na kwoty do 400 K., dla innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena, do 200 K. miesięcznie. Wkładki złożone w kasach Raiffeisena byłyby wypłacane do kwoty 100 K. miesięcznie.

Normy te miałyby znaleść zastosowanie zarówno dla instytucyi kredytowych, mających swą siedzibę w terenie odbudowy, jak i dla znajdujących się w terenie odbudowy filii takich zakładów, których główna siedziba mieści się na terenie moratoryjnym.

Wypłaty natomiast z kwot, włożonych pierwotnie w okręgu moratoryjnym, należy także przy prezentowaniu w terenie odbudowy traktować wedle norm siedziby zakładu głównego.

Wyjąć należałoby dalej z pod moratoryum — bez względu na wysokość — wszelkie podjęcia z rachunków bieżących, potrzebne na wyrównanie zobowiązań, wyłączonych od dalszej zwłoki ustawowej.

Celem zapobieżenia nadużyciom na niekorzyść zakładów finansowych, należałoby przepisać bezpośrednie przykazywanie wierzycielom takich kwot przez banki.

Jeżeli w pewnych okresach czasu zwroty nie wyczerpały dopuszczonego rozporządzeniem wymiaru, należałoby ustanowić odpowiednio wyższe wypłaty dla dalszych okresów.

Miejscowości wyłączone.

7) Poprzednio już wskazała Izba na to, że i w terenie odbudowy niektóre miejscowości nie mogą wejść w rachubę, nawet przy częściowem zniesieniu moratoryum.

Odnosi się to w pierwszym rzędzie do terenu operacyjnego Limanowa-Grybów, jakoteż do pewnych środowisk ruchu obcych (Krynica, Szczawnica, Rabka i Zakopane). Ochronę analogicznych interesów przewiduje też § 21 ogólnego rozporządzenia moratoryjnego z 25. maja 1915 L. 138 Dzpp. Dłużnikom zamieszkałym w powyższych miejscowościach należy na razie przyznać ochronę dalszego moratoryum.

Właściwość sądu.

8) Aby zapewnić należyte działanie moratoryum sędziowskiego jest zdaniem Izby rzeczą nieodzowną, aby wyłącznie sędzia właściwy, obeznany ze stosunkami miejscowymi miał poruczone rozstrzygnięcie kwestyi, czy w indywidualnym wypadku zachodzi istotnie potrzeba udzielenia dłużnikowi dalszej zwłoki, celem ochronienia go przed krzywdą. Dla okręgu odbudowy należałoby tedy zawiesić właściwość innych sądów specyalnych, zezwalających wierzycielowi na pozywanie dłużnika poza jego miejscem zamieszkania.

III. Izba handlowa i przemysłowa uważała za obowiązek swój zaproponować częściowe zwinięcie moratoryum, w chwili, gdy tylko stosunki pozwoliły na rozpoczęcie odbudowy. Niemniej jest jednak obowiązkiem naszym wskazać na to, iż wynagrodzenie szkód wojennych, jak to się stało np. ze strony państwa niemieckiego w Prusiech wschodnich, jakoteż wydatna, celowo prowadzona akcya pomocnicza państwa na korzyść ciężko dotkniętych lub zupełnie zniszczonych członków stanu handlowego i przemysłowego, przedstawia się jako konieczny równoważnik odbudowy. Leży ona również w wybitnym interesie ogólnym państwa, którego kraj nasz jest i pod względem rozciągłości i zaludnienia i skarbów przyrody tak wybitną częścią składową.

Rychłego spełnienia tego postulatu wobec handlu i przemysłu domagać się musimy z równą energią, jak bez oglądania się na jakiekolwiek względy uboczne, oświadczamy się za spłatą długów galicyjskich tam, gdzie stosunki gospodarcze czynią rozpoczęcie odbudowy — acz wśród najcięższych ofiar — przecież możliwem.

Pozwalamy sobie w końcu zauważyć, iż na kon-

ferencyę, mającą się odbyć w dniu 14. bm. wydelegowaliśmy wiceprezydenta Izby, radcę komercyanalnego Tadeusza Epsteina i członka Izby radcę Gustawa G. Bazesa.

Z Izby handlowej i przemysłowej:

Federowicz, m. p. *Dr. Benis*, m. p.

Piąta pożyczka wojenna.

Od dwóch lat z górą, stoją bracia i synowie nasi pod bronią, z niespożytą energią i wytrwałością odpierając nieprzyjaciela na wszystkich frontach bojowych, wśród nieopisanych trudów wywalczając narodowi lepszą przyszłość.

Nam w głębi kraju nie wolno pozostać w tyle; obowiązkiem naszym jest wziąć na siebie część ciężaru, jaki obecne warunki wkładają na barki wszystkich obywateli. — Sposobność wypełnienia tego obowiązku nastręcza obecnie państwo austro-węgierskie, przystępując po raz piąty w ciągu wojny do swych obywateli z wezwaniem do wzięcia udziału w subskrypcyi pożyczki wojennej. — Piąta pożyczka winna raz jeszcze dać wrogom naszym pełny dowód niezłamanej potęgi gospodarczej państwa, wykazać naszą ufność w zwycięstwo i niezłomną wolę przetrwania narzuconej nam wojny aż do zwycięskiego pokoju.

Państwo wydało dwa typy pożyczki: Obligacye 40-letniej, 5½%-wej, wolnej od podatku, amortyzacyjnej pożyczki państwowej oraz wolne od podatku 5½ procentowe, dnia 1. czerwca 1922 zwrotne bony państwowe.

Subskrypcya rozpoczyna się dnia 17. listopada 1916 a zostanie zamkniętą w sobotę, 16. grudnia 1916 r.

Przy subskrypcyi mają zastosowanie następujące warunki:

Cena subskrypcyjna wynosi:

za 40-letnią, wolną od podatku 5½% pożyczkę państwową 92.50%

za wolne od podatku, 5½% zwrotne bony państwowe 96.50%

Subskrypcya odbywa się zapomocą formularzy zgłoszenia, które otrzymać można bezpłatnie w c. k. Urzędzie pocztowych kas oszczędności, w c. k. Urzędach pocztowych i podatkowych, oraz w Bankach, przyjmujących subskrypcye.

Przydział nastąpi możliwie najspieszniej po ukończeniu subskrypcyi. — O wyniku zostaną subskrybenci natychmiast zawiadomieni.

Cenę nabycia przy subskrypcyi do 200 K. należy uiścić w całości zaraz przy zgłoszeniu. Przy subskrypcyi ponad 200 K. winien subskrybent złożyć przy zgłoszeniu 10% nominalnej wartości, zaś dnia 16. stycznia 1917 r. oraz 16. lutego 1917, po 20%, dnia 16. marca 1917 25%, 16. kwietnia 1917 resztę równowartości.

Ponieważ odsetki kuponowe liczą się dopiero od 1. grudnia 1916, przeto subskrybującemu skompensuje się od zapłaconej wcześniej kwoty 5½% od dnia zapłaty do 30. listopada b. r. Przy zapłacie po dniu 1. grudnia 1916 ma subskrybent uiścić odsetki za czas od 1. grudnia b. r. do dnia zapłaty.

Wpłaty uiszczać można gotówką, względnie zapomocą czeków lub książeczek wkładkowych.

Odbiór ma nastąpić w tych miejscach, w których odbyła się subskrypcya.

Pożyczka wojenna przedstawia nader korzystną lokatę kapitału, gdyż oprocentowanie jej przewyższa znacznie dochód z normalnych wkładek. Poza temi korzyściami subskrybenci mają jeszcze inne daleko idące udogodnienia, jak uwolnienie od należytości, możność płacenia podatek od zysków wojennych obligacyami pożyczki itd. itd.

W poczuciu więc obowiązku patryotycznego jak również przez wzgląd na własny interes, żaden obywatel uchylić się nie powinien od subskrypcyi piątej pożyczki.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zwraca się z gorącym apelem do wszystkich kupców i przemysłowców, w pierwszym rzędzie do tych korporacyi przemysłowych i rękodzielniczych, którym powierzone zostały dostawy wojskowe, ażeby jak najwydatniejszem subskrybowaniem pożyczki dostarczyli państwu środków koniecznych do przeprowadzenia jego doniosłych zadań.

Unormowanie obrotu.

Nowe przepisy o mieleniu i śrótowaniu zboża producentów rolnych, zaopatrujących się z własnych zapasów.

Namiestnik dla Galicyi zarządził co następuje:

Producenci rolni, zaopatrujący się z własnych zapasów, mogą mleć albo śrutować zboże w młynach gospodarczych, młyny zaś przyjmować zboże do mielenia lub śrutowania jedynie na podstawie poświadczenia dla młyna, wydanego przez właściwą władzę polityczną powiatową.

W jednem poświadczeniu można zezwolić na przemiał lub śrutowanie najwyżej trzymiesięcznego, prawnie dopuszczalnego zapotrzebowania na wyżywienie.

Prośby o wydanie poświadczenia dla młyna należy wnosić ustnie lub pisemnie we właściwym urzędzie gminnym, oznaczając w nich młyn i podając rodzaj i w kilogramach ilość zboża, przeznaczonego do zmielenia, względnie śrutowania.

Gminy będą przedkładać te prośby wraz z konsygnacyą, sporządzoną w dwóch egzemplarzach, politycznej władzy powiatowej w oznaczonych przez nią okresach czasu. Producenci rolni, zamieszkali na obszarze dworskim, wyłączonym ze związku gminy, mogą wnosić prośby o wydanie poświadczenia dla młyna wprost do właściwej politycznej władzy powiatowej.

Polityczne władze powiatowe będą wygotowywać poświadczenia dla młyna w trzech równobrzmiących egzemplarzach, z których jeden władza zatrzyma u siebie dla celów ewidencyi i kontroli, pozostałe zaś dwa doręczy stronie za potwierdzeniem odbioru.

Poświadczenie dla młyna uprawnia do transportu i żądania zmielenia względnieześrutowania naraz lub częściowo oznaczonej w niem ilości zboża w młynie, w poświadczeniu wymienionym.

Na żądanie organów kontrolujących władzy winna strona poświadczenie dla młyna okazać.

Otrzymane egzemplarze poświadczenia dla młyna, a to obydwa, winna strona przed rozpoczęciem mlewa oddać w młynie. Młyn zatrzyma jeden u siebie dla celów kontroli, drugi zaś zwróci stronie po uwidocznieniu na poświadczeniu ilości wydanych wyrobów młynarskich i daty ich wydania. Zużyte poświadczenie dla młyna winna strona do 3 dni przedłożyć urzędowi gminnemu, a producenci rolni, zamieszkali na obszarze dworskim, politycznej władzy powiatowej.

Wynagrodzenie za mlewo nie może przenosić 5 kor. za jeden cetnar metryczny zboża w młynach motorowych, zaś 4 kor. w młynach wodnych.

Młyny nie mogą pobierać wynagrodzenia za mlewo ani w zbożu ani w produktach, uzyskanych ze zboża, oddanego do zmielenia, względnie śrótowania, ani też tych produktów pod żadnym innym tytułem zatrzymywać.

Młynom gospodarczym nie wolno wymielać żyta i pszenicy poniżej 75 proc., jęczmienia poniżej 80 proc. Dopuszczalny rozkurz nie może przy mieleniu przenosić 4 procent, przy śrótowaniu 2 procent.

Młyny gospodarcze są obowiązane prowadzić zapisek na ewidencyę przemiału. Polityczne władze powiatowe mają prawo przeprowadzać każdego czasu rewizye w młynach gospodarczych przez własne organa, lub też przez umyślnie w tym celu ustanowionych, w odpowiednie legitymacye zaopatrzonych funkcyonaryuszy i kontrolować tak zapisek mlewa, jak i oddane w młynie poświadczenia.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile nie podlegają ściganiu karno-sądowemu, karane będą przez polityczne władze powiatowe grzywną do 5000 kor. lub aresztem do 6 miesięcy.

Oszczędzanie drobiu.

Ogłoszenie Magistratu stoł. król. miasta Krakowa.

Okólnikiem z dnia 13. października b. r. zwróciła c. k. Centrala krajowa dla gospodarczej odbudowy Galicyi uwagę władz politycznych na konieczność oszczędzania drobiu bitego i wysprzedawanego obecnie przez ludność masowo bez należytego wyboru egzemplarzy, co spowodować może niepowetowaną szkodę w hodowli i odbiłoby się bardzo ujemnie na aprowizacyi z powodu braku jaj.

W myśl wymienionego okólnika Magistrat upraszа pp. hodowców drobiu, aby rzeź drobiu i sprzedaż na rzeź ograniczali do sztuk starych, które zaprzestały znosić jaja, wreszcie do egzemplarzy słabszych, lęgu późniejszego, niż wiosennego i kogutów, w każdym zaś razie nie zabijali kokoszek z lęgu wiosennego, t. j. od marca do czerwca wylęgłych, kokoszki bowiem z tego czasu szybko się rozwijają i dorastają, a po przebyciu okresu pierzenia znoszą jaja jeszcze w jesieni i w zimie. Kury, kaczki, gęsi, i indyki z lęgów wiosennych, które stanowią właściwy materyał hodowlany, należy bezwarunkowo oszczędzać.

Przywóz i wywóz towarów.

Wywóz towarów z Austryi.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 14. listopada b. r. (Dz. p. p. 388) rozszerzono zakaz wywozu towarów z Austryi, wydany 10. sierpnia br. (Dz. p. p. 253) także na następujące artykuły: migdały, cukier, osty, odpadki gąbek i produkty przędzalne sporządzone z gąbek, moszcz winny, beczki z twardego drzewa (także części składowe), odpadki pianki morskiej, żelatynę i klej wszelkiego rodzaju (również klej stolarski).

Zezwolono zaś na wywóz konfekcyi męskiej, damskiej i dziecinnej, sporządzonej z farbowanych futer zajęczych lub króliczych.

Wywóz z Niemiec.

W Niemczech zezwolono na wywóz narzędzi zegarmistrzowskich, o ile dołączone będzie poświadczenie właściwej Izby handlowej, iż przesyłka zawiera wyłącznie powyższe narzędzia. — Nadto zwolniono od zakazu wywozu następujące przedmioty: łopatki do węgli, żelazo lane, szydła rymarskie i szewskie, szczypce dla robót modniarskich i do cukru, nożyce do ścinania kwiatów i strzyży owiec, noże różnego rodzaju, przedmioty używane w gospodarstwach domowych lub przedsiębiorstwach przemysłowych, haftki, emaliowane naczynia kuchenne, łyżwy, rolki, obicia na meble, ramki, klucze, perły, różańce, naparstki, korkociągi, dzwonki, laski do parasoli, pióra do pisania (również złocone), igły, szpilki, szydełka, druty, szpilki druciane do włosów, przedmioty używane w biurach, jak żelazne spinacze aktów, przyrządy do dziurkowania papieru, przyrządy do robót piłeczkowych, szyldy, przyrządy do pielęgnowania rąk oraz papierośnice.

Wywóz z Bułgaryi.

W Bułgaryi zezwolono na wywóz kokonów jedwabników, dywanów zbytkownych oraz filmów kinematograficznych.

Sprawy handlowe.

Clenie zbiorowych przesyłek towarów wysyłanych zagranicę.

Ponieważ ekspedyowanie zbiorowych wagonów towarowych (Sammelgüterwagen) przez graniczne urzędy celne natrafiało na znaczne trudności z powodu konieczności wyładowywania pakunków celem ich zbadania, zarządziło Ministerstwo skarbu, ażeby zbiorowe ładunki towarów, przeznaczone do przesyłki zagranicę badały urzędy celne stacyi załadowczej.

Urząd celny winien, o ile niema powodu do zakwestyonowania przesyłek, dopuścić je do wywozu, zaopatrzyć klauzulą potwierdzającą i po zamknięciu wozu skierować do urzędu cłowego granicznego.

Wozy nie zbadane w ten sposób, względnie wozy wysyłane ze stacyi, które nie są siedzibą urzędu cłowego, muszą być w urzędzie celnym granicznym wyładowane i poddane badaniu.

Izba zwraca tedy uwagę przedsiębiorcom spedycyjnym, ażeby we własnym interesie zbiorowe przesyłki towarów przeznaczone zagranicę, nadawali zawsze na stacyach, w których znajdują się urzędy celne, przez co umożliwionem będzie natychmiastowe zbadanie przesyłki, a uniknięta z kosztami połączona przerwa w transporcie.

Opłaty za ochronę przesyłek cukru, nadanych w otwartych wagonach.

Na mocy uchwały Centrali cukrowej, aprobowanej przez Ministerstwo handlu, ustanowiono specyalne opłaty za dostarczenie płacht w celu ochrony przesyłek cukru, przewożonych w otwartych wagonach. Opłaty te obowiązują od dnia 1. października b. r. na czas trwania nadzwyczajnych stosunków. — Za ochronę wagonów o pojemności 2 ton opłaca się 45 K. — W razie użycia trwalszych i desek może firma wysyłająca policzyć adresatowi koszta, z tego powodu wynikłe. — Jeżeli zaś wóz taki wraca do firmy wysyłającej, natenczas winna firma zwrócić kwotę pobraną od adresata za ochronę przesyłki cukru, o ile suma ta przewyższa 45 K należne za ochronę konieczną.

Ponieważ ceny cukru ustanowione zostały za towar wysłany ab fabryka, przeto koszta ochrony winien pokryć kupiec nabywający towar. — Koszta te należy wliczyć do dodatków, przyznanych grosistom przez Namiestnictwo galicyjskie na mocy rozporządzenia Ministerstwa handlu z 29. września b. r., normującego ceny maksymalne za cukier. Z powodu obecnych opłat nie wolno zatem pobierać cen wyższych, niż dotychczas.

Stosunki z Król. Polskiem.

Wywóz z okupacyi austr.-węg. w Polsce do Monarchii.

Wywóz z obszaru okupowanego w Polsce do Monarchii austryacko - węgierskiej zakazany jest co do następujących towarów:

1) zboża (pszenicy, pośladu, żyta wszelkiego rodzaju, jęczmienia, owsa, kukurudzy, hreczki, prosa).

2) mąki i wytworów mlewa, słodu i wszelkich wytworów ze słodu, piwa;

3) owoców strączkowych (fasoli, bobu, grochu, soczewicy, wyki, łubinu);

4) ziemniaków i wszelkich rodzajów buraków, oraz przetworów z nich, cukru buraczanego;

5) paszy treściwej wszelkiego rodzaju (makuchów rzepaczanych i lnianych, oraz wszelkich stałych lub mielonych odpadków po fabrykacyi tłuszczów olejów, paszy melasowej, słodzin, wytłoczyn i t. d.);

6) nasienia rzepaku i rzepiku, siemienia lnianego i konopnego, maku, koniczyny nasiennej, ziarn zarpawki (soji), nasienia buraków, seradeli i esparsety, nasion wszelkich traw;

7) siana, koniczyny, słomy i sieczki;

8) bydła, świń, owiec, kóz;

9) koni;

10) drobiu wszelkiego rodzaju;

11) mięsa świeżego i przyrządzonego, dziczyzny, ryb świeżych i konserw z ryb;

12) jaj, mleka i wytworów z mleka;

13) tłuszczów zwierzęcych i roślinnych do potraw, tudzież słoniny;

14) tłuszczów dla celów technicznych i kwasów tłuszczowych; tłustych olejów, łoju zwierzęcego i łoju prasowanego;

15) materyałów do garbowania i wyciągów z nich;

16) żywicy i kolofonium, terpentyny i oleju terpentynowego;

17) kości, odpadków kości, rogów, racic i przetworów z nich sporządzonych;

18) szmat wszelkiego rodzaju;

19) wełny owczej, włósienia końskiego i innych włosi zwierzęcych;

20) skór wyprawionych wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem skór galanteryjnych;

21) futer i skór wyprawionych i niewyprawionych;

22) soli potasowych wszelkiego rodzaju, fosforanów, soli nawozowych, nawozów sztucznych;

23) drzewa budulcowego, użytkowego i opałowego;

24) mazi z węgla kamiennego, tudzież wszelkich ciężkich i lekkich tłuszczów z mazi węgla kamiennego.

Wywóz z obszaru okupowanego do krajów poza Monarchią austryacko-węgierską jest zakazany co do tych wszystkich towarów, których wywóz z Monarchii austryacko-węgierskiej jest zakazany.

Wyjątków od zakazu wywozu udziela Jenerał-Gubernatorstwo lub organa upoważnione do tego umyślnie w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

Każdy wywóz z okupowanego obszaru towarów, których wywóz jest zakazany, musi być zgłoszony w Komendzie obwodowej z której okręgu urzędowego wywóz następuje.

Zgłoszenie będzie potwierdzone z podaniem miejsca pochodzenia, rodzaju towarów i miejsca wywozu.

Jenerał-Gubernator może w drodze rozporządzenia uzależnić obrót między poszczególnymi obwodami co do niektórych artykułów, od pozwolenia Komendy obwodowej lub poddać go innym ograniczeniom.

Zakupno towarów, których wywóz jest zakazany w celu dalszej sprzedaży w stanie nieprzerobionym lub celem wywozu, dozwolone jest tylko na podstawie pozwolenia Komendy obwodowej lub pozwolenia wywozu.

Pozwolenie zakupna może być każdej chwili cofnięte przez władzę, która udzieliła pozwolenia zakupna lub wywozu.

W ruchu granicznym między obszarem okupowanym a graniczącemi z nim częściami Monarchii austryacko-węgierskiej mogą być dozwolone wyjątki od przepisów cłowych i zakazów wywozu w tym samym rozmiarze i pod tymi warunkami, jak według przepisów ustanowionych w Monarchii austryacko-węgierskiej.

Pozwolenia udziela Komenda obwodowa, w której obrębie granica ma być przekroczona. — Bliższe przepisy o ruchu granicznym będą ogłoszone w Dzienniku urzędowym odnośnej Komendy obwodowej.

Niniejsze rozporządzenie nie stosuje się do przedmiotów codziennego użytku i artykułów żywności, które podróżni wiozą ze sobą w czasie podróży dla własnego użytku lub w celu wykonywania swego zawodu.

Po zaprowadzeniu pakunkowego ruchu pocztowego z obszaru okupowanego do Monarchii, może Jenerał-Gubernatorstwo w drodze rozporządzenia ustanowić wyjątki od zakazu wywozu na korzyść wywozu w pocztowym ruchu pakunkowym.

Dostawy.

Dostawa sznurów telefonicznych.

C. k. Ministerstwo handlu rozpisuje dostawę sznurów zastępczych dla aparatów telegraficznych i zwrotników.

Oferty przepisowo ostemplowane należy wnosić przed dniem 16. grudnia b. r. do Ekonomatu pocztowego (Postökonomie-Verwaltung) w Wiedniu (I. Postgasse 7).

Bliższych informacyi oraz wzorów sznurów udziela Ekonomat bezpłatnie.

Zmiany w rejestrze handlowym.

Wpisano firmy:

Wincenty Satalecki, fabryka wyrobów masarskich, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Krakowie.

Józef Weksler, sprzedaż gramofonów i różnych instrumentów, w Krakowie.

Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

C. k. uprzyw. gal. akc. Bank hipoteczny Filia w Krakowie (mianowanie dyrektora).

A. Nattel, kram towarów mieszanych w Krakowie (założenie filii w Wiedniu).

Wykreślenie firmy:

Wincenty Satalecki, fabryka wyrobów masarskich w Krakowie.

Odpowiedzialny redaktor: Dr. Rudolf Beres. Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.